

IZVJEŠTAJ

“Upravljanje projektnim ciklusom i priprema EU aplikacija”

Priprema izvještaja: TACSO VESTA

Sarajevo, august 2015.

1. UVODNO PREDSTAVLJANJE

O projektu

Projekat Evropske Unije, Tehnička asistencija organizacijama civilnog društva - TACSO 2, dio je Instrumenta podrške civilnom društvu (CSF), koji za cilj ima jačanje civilnog društva u okviru participativne demokratije i stimulisanje povoljnog okruženja za civilno društvo u zemljama korisnicama programa pristupne pomoći (IPA).

Projekat je posebno usmjeren na:

- povećanje i poboljšanje kapaciteta i aktivnosti OCD-a
- poboljšanje demokratske uloge OCD-a

Osnova programa obuke

Tehnička asistencija u realizaciji obuka je redovna aktivnost koja se provodi u okviru TACSO programa i direktan je odgovor na procjenu potreba organizacija civilnog društva u BiH. U skladu sa nalazima Izvještaja o procjeni potreba OCD u BiH za period 2013-2015, Radnim planom TACSO BH za 2015., i sistematizaciji najčešćih pitanja upućenih na TACSO BH *Help desk* utvrđeno je, da veliki broj organizacija koje djeluju u manjim zajednicama, imaju vrlo ograničen pristup tehničkoj asistenciji i nedostaju im znanja i vještine za uspješno upravljanje projektima, bazirano na EU aplikaciji sa fokusom na logički okvir i budžet.

Ciljevi i sadržaj obuke

Specifični cilj treninga je bio usmjeren na unapređenje znanja i vještina predstavnika organizacija civilnog društva u upravljanju projektima sa fokusom na pripremu logičkog okvira i budžeta u EU aplikaciji.

Tokom treninga učesnicima su predstavljani slijedeći sadržaji:

- Faze upravljanja projektnim ciklusom
- Osnovni format EU aplikacije
- Matrica logičkog radnog okvira
- EU format budžeta projekta
- Primjer pripremljenog logičkog radnog okvira i korespondirajućeg budžeta (EU format)

Ciljna grupa

Slijedeći iskazane potrebe TACSO BiH je planirao organizaciju specifično dizajniranog programa obuke u sklopu paketa tehničke podrške u 5 (pet) gradova za ukupno 50 organizacija civilnog društva (100 predstavnika-po dva iz jedne organizacije).

U cilju kreiranja prostora za snažniji razvoj unutar same organizacije u oblasti upravljanja projektima, TACSO BiH je osigurao mogućnost za učešće po dva predstavnika iz svake od organizacija koja je ispunila slijedeće kriterije:

- organizacije civilnog društva koje su registrovane u BiH;
- organizacije koje djeluju minimalno 3 godine i realizuju projekte od interesa za lokalnu zajednicu i krajnje korisnike;
- organizacije bazirane na članstvu;
- organizacije koje nemaju ranije značajnije iskustvo u upravljanju projektnim ciklusom, pripremi EU aplikacija ili su bez uspjeha aplicirale na EU fondove;
- organizacije koje djeluju u manjim zajednicama i gradovima koji su u blizini lokacija u kojima će se održati treninzi;
- organizacije koje mogu delegirati dva predstavnika uključena u upravljanje projektima i pripremu projektnih aplikacija.

Implementacija

Pripremu i implementaciju treninga je osigurao TACSO VESTA kao lokalni partner TACSO 2 projekta. **Trening je realiziran u periodu od maja do jula mjeseca 2015. godine, na lokacijama u Istočnom Sarajevu, Lukavcu, Kotor Varoši, Cazinu i Orašju uz učešće 54 OCD i 103 predstavnika organizacija civilnog društva** koje djeluju na području cijele BiH i geografski gravitiraju navedenim lokacijama.

Organizacije koje su zadovoljile postavljene kriterije i uzele učešće na proednim obukama su organizacije sa sjedištem u 31 opštini: Istočnom Novom Sarajevu, Sarajevu, Vitezu, Zenici, Istočnoj Ilidži, Sokolcu, Palama, Lukavcu, Tuzli, Srebreniku, Zvorniku, Gračanici, Modriči, Donjem Vakufu, Banja Luci, Gradiški, Travniku, Kozarskoj Dubici, Sanskom Mostu, Cazinu, Bihaću, Ključu, Bosanskoj Krupi, Bužimu, Prijedoru, Doboju, Gradačcu, Odžaku, Vukosavlju, Bijeljini i Šamcu.

Metodološki pristup

Tokom treninga primjenjen je metodološki pristup koji je uključio: kratke prezentacije, rad u grupama, predstavljanje primjera iz prakse, panel diskusiju, direktne odgovore trenera /konsultanata na pitanja i dileme s kojim se suočavaju predstavnici OCD.

Lokacija i datum održavanja obuke

Istočno Sarajevo	12.05.2015.
Lukavac	29.05.2015.
Kotor Varoš	25.06.2015.
Cazin	26.06.2015.
Orašje	03.07.2015.

Struktura učesnika/ca obuke

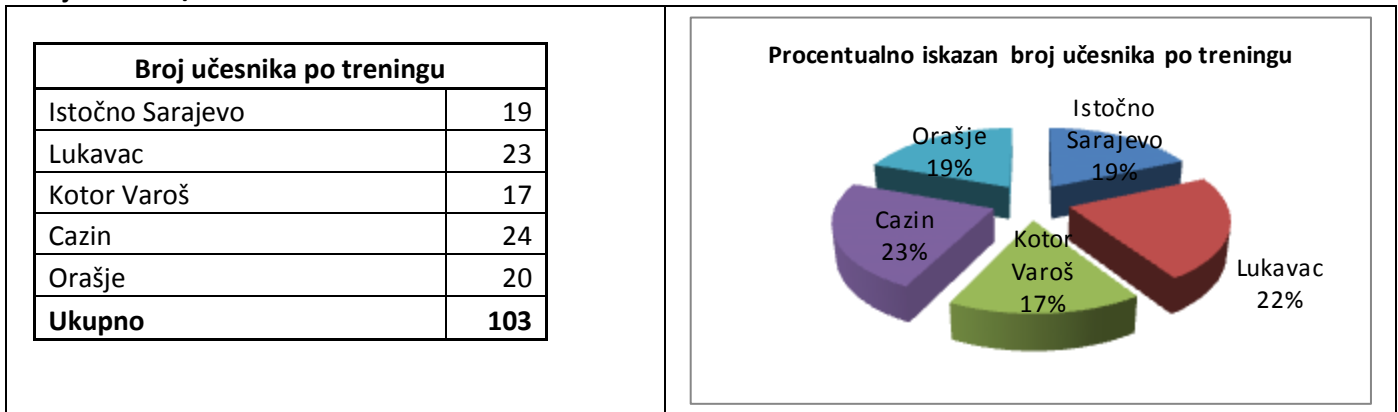
Broj OCD koje su učestovale na treningu	
Istočno Sarajevo	10
Lukavac	11
Kotor Varoš	11
Cazin	12
Orašje	11
Ukupno	55

Procentulano učešće OCD po lokacijama

Lokacija	Procent
Cazin	22%
Orašje	20%
Lukavac	20%
Kotor Varoš	20%
Istočno Sarajevo	18%

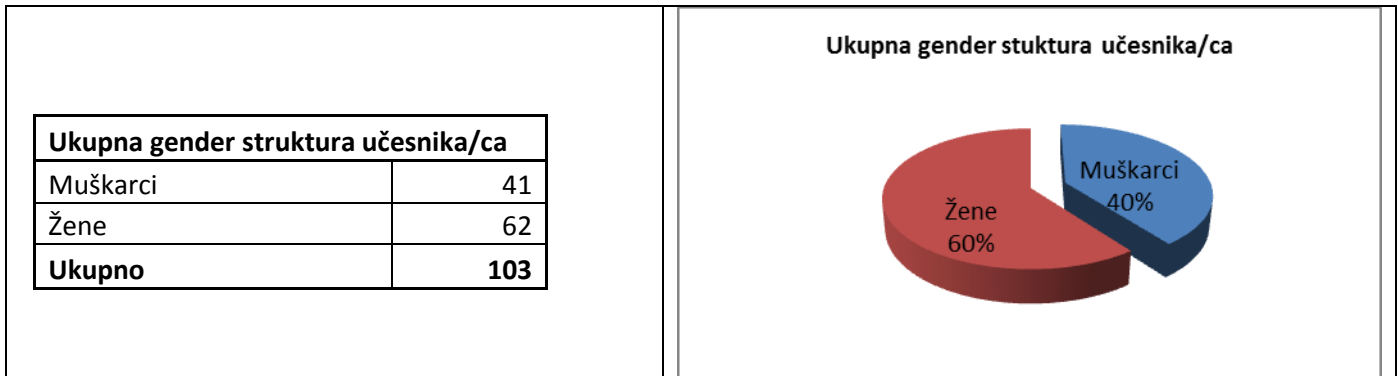
Od ukupno 55 OCD koje su učestovale na treningu, procenat od 18% čine učesnici iz Istočnog Sarajeva, procenat od ukupno 60% (20% svaki) pripada učesnicima iz Lukavca, Kotor Varoši, kao i onima iz Orašja. Grafikon ukazuje na činjenicu da su najviši broj kao i postotak zauzele OCD iz Cazina (22%). Evidentno je da je broj organizacija koje su uzele učešće na treningu veći od planiranog za 9%, što je rezultat odluke da sve OCD koje su zadovoljile postavljene kriterije dobiju priliku da učestvuju u treningu.

Broj učesnika/ca na obukama

Kako možemo vidjeti sa grafikona, treningu je prisustvovalo najviše učesnika iz Cazina 23% (odnosno 24 učesnika od ukupno 103), zatim slijedi Lukavac sa 22% (23 učesnika od ukupno 103) učesnika po treningu. Istočno Sarajevo i Orašje zauzimaju treće i četvrto mjesto, sa 19 i 20 učesnika (19%) po treningu, dok najniži procentualni ishod ima Kotor Varoš sa 17 učesnika (17%).

Gender struktura

Od ukupno 103 učesnika treninga, shodno grafikonu te numeričkim podacima, možemo vidjeti da je od 103 učesnika/ce, njih 40% (41) bili muškarc, a 60% (62) su bile žene.

Sažetak ključnih zapažanja sa 5 održanih treninga

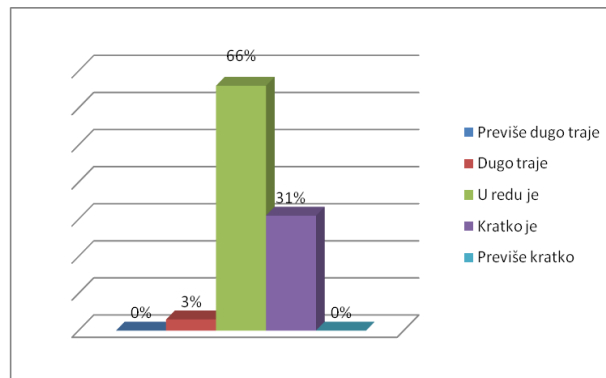
- Trening je ocijenjen vrlo uspješnim uz izraženo zadovoljstvo učesnika postignućima na nivou očekivanih rezultata i ciljeva, koji se odnose na usvajanje dodatnih znanja o fazama projektnog ciklusa, unapređenje razumijevanja standardne EU aplikacije, procesa pripreme matrice logičkog radnog, kao i razumijevanje budžetskog formata EU.
- Učesnici su vrlo korisnim ocijenili sve trening materijale, posebno ističući da konkretni primjeri iz VESTA realizovanog EU projekta (matrica logičkog radnog okvira i budžet projekta) predstavljaju veoma značajan i vrijedan input koji su dobili tokom treninga.
- Iz izjava učesnika posebno su vrednovane mogućnosti direktne interakcije, odgovori na specifična pitanja koja su učesnici imali i spremnost trenera da svoje višegodišnje znanje i iskustvu u oblasti projekt menadžmenta podijele sa učesnicima.
- Pristup treningu i izbor metoda koje su korištene je ocijenjen optimalnim jer je 100% učesnika potvrdilo da su izuzetno zadovoljni ili zadovoljni izborom i kombinacijom metoda. Na ovaj način treneri su u mogućnosti preporučiti isti i sličan pristup i u realizaciji predstojećih treninga.
- Tokom evaluacije učesnici su iskazali iznimnu potrebu za višednevnom obukom u ovoj oblasti što ukazuje na prostor za djelovanje prema manje razvijenim OCD i u naredom periodu.

2. REZULTATI ZBIRNE EVALUACIJE TRENINGA OD STRANE UČESNIKA

Zbirna evaluacija sa treninga obuhvata rezultate analize evaluacije pojedinačnih 5 obuka i urađena je po osnovu obrađenih evaluacijskih upitnika popunjenih od strane učesnika obuke. **Evaluacijske upitnike je popunilo ukupno 99 učesnika.**

1. Ocjena vremenskog rasporeda, sa stanovišta vremenskog trajanja

- previše dugo traje 0
- dugo traje 3
- u redu je 65
- kratko je 31

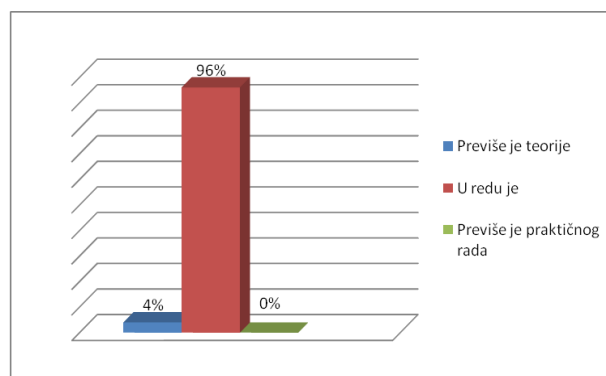

Grafikon 1: Raspored vremenskog trajanja

Kako je vidljivo iz grafikona, uvjerljivo najviši procenat, 66%, pripada onima koji su rekli da je vremensko trajanje treninga u redu, 31% njih je sugeriralo da je trajalo kratko, dok je 3% učesnika ocijenilo da trening dugo traje. Niti jedan učesnik vremenski raspored treninga nije smatrao previše dugim ili previše kratkim.

2. Sadržaj treninga i odnos teorije i praktičnog dijela

- previše je teorije 4
- u redu je 95
- previše je praktičnog rada 0

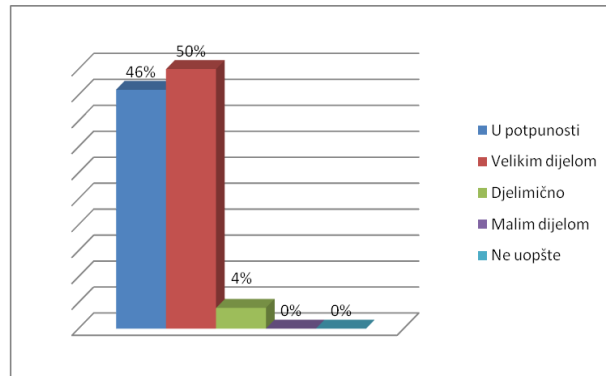

Grafikon 2. Odnos teorije i praktičnog dijela

Grafikon ukazuje da je čak 96% učesnika odnos između teoretskog i praktičnog dijela smatralo odgovarajućim, mali procenat, 4% smatra da je trening sadržavao previše teorije, dok niti jedan učesnik ne misli da je odlika treninga bila previše praktičnog rada.

3. Nivo do koga su ispunjenja očekivanja učesnika treninga

☐	U potpunosti	46
☐	Velikim dijelom	49
☐	Djelimično	4
☐	Malim dijelom	0
☐	Ne uopšte	0

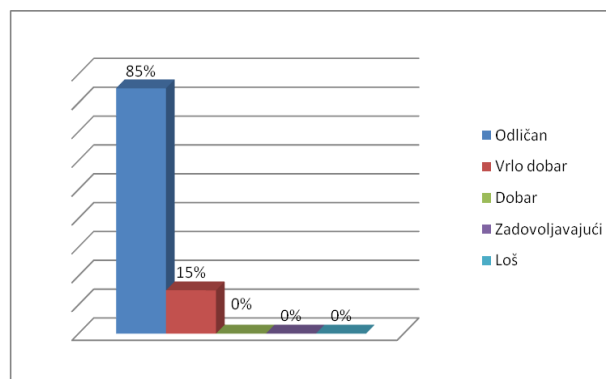

Grafikon 3. Očekivanja učesnika

Iz predstavljenog grafikona je vidljivo da su najvećim dijelom očekivanja učesnika ispunjena u potpunosti, ili velikim dijelom. Tačnije, očekivanja 96% učesnika su ispunjena u potpunosti i velikim dijelom, dok se 4% njih izjasnilo da su ispunjenja djelimična. Analiza također ukazuje na to da nema učesnika čija su očekivanja ispunjena samo malim dijelom, ili nisu ispunjena uopšte.

4. Ocjena pripremljenih materijala, u smislu njihove sadržajne upotrebljivosti u daljem radu (pri čemu je 1 – najniža, a 5 najviša ocjena):

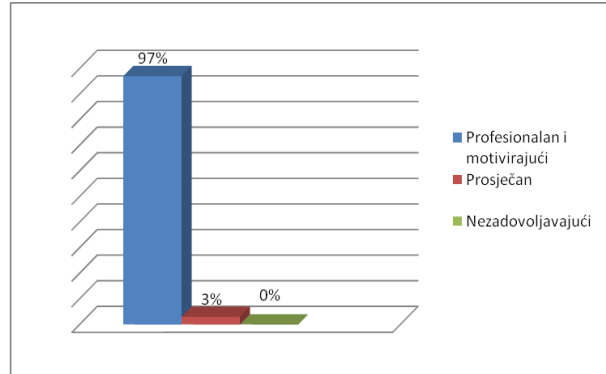
1	2	3	4	5
0	0	0	15	84

Grafikon 4. Sadržaj trening materijala

Na osnovu rezultata analize, shodno gore predstavljenom grafikonu, možemo primjetiti da je čak 85% njih sadržajnoj upotrebljivosti materijala u daljem radu dodijelilo ocjenu odličan (5). 15% učesnika upotrebljivost pripremljenih materijala ocijenili sa 4 (vrlo dobar), ocjene dobar (3), zadovoljavajući (2) i loš (1) nitko od učesnika nije dodijelio upotrebljivosti pripremljenih materijala. Tokom treninga učesnicima su podijeljeni slijedeći materijali: TACSO Priručnik „Razvoj i upravljanje EU finansiranim projektima“, ppt prezentacija, Primjer urađenog Logičkog radnog okvira i budžeta i korespondirajući radni listovi za samostalni i grupni rad (konkretni primjeri iz projekta Udruženja Vesta finansiranog od EU).

- 5. Evaluacija rada trenera**
- profesionalan i motivirajući 96
 - prosječan 3
 - nezadovoljavajući 0

Grafikon 5. Evaluacija rada trenera

Analiza ukazuje na činjenicu da je od ukupnog broja učesnika njih čak 97% izjavilo kako je rad trenera profesionalan i motivirajući, dok je njih 3% ocijenilo da je isti prosječan. Niti jedan učesnik/ca ne smatra da je rad trenera nezadovoljavajući.

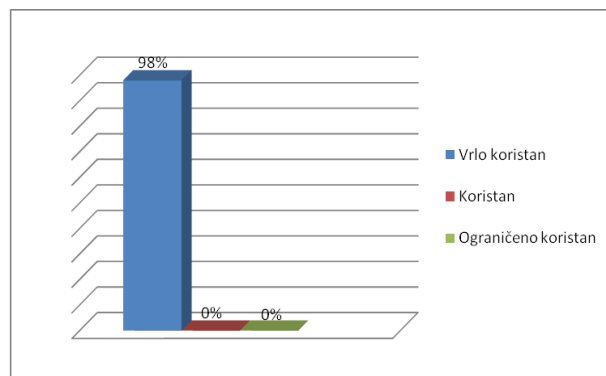
6. Zadovoljstvo učesnika metodama koje su korištene tokom obuke:

Metode korištene u radu	Izuzetno sam zadovoljan/a	Zadovoljan/a sam	Nisam zadovoljan/a
Prezentacija teorijskog dijela	83	16	0
Rad u malim grupama na primjeru	68	30	1
Korištenje primjera za ilustraciju procesa	78	21	0
Brainstorming – slobodno iznošenje ideja	78	21	0
Vođena diskusija o ključnim aspektima treninga	76	22	1

Na osnovu gornje tabele evidentno je da je pristup treningu i izbor metoda koje su korištene optimalan jer je 100% učesnika potvrdilo da su izuzetno zadovoljni ili zadovoljni izborom i kombinacijom metoda. Na ovaj način treneri su u mogućnosti preporučiti isti i sličan pristup i u realizaciju predstojećih treninga.

7. Procjena korisnosti treninga

- vrlo koristan 76
- koristan 21
- ograničeno koristan 2

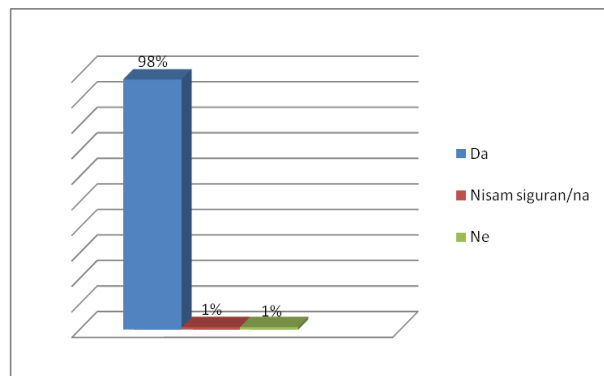

Grafikon 6. Korisnost treninga

Grafikon ukazuje da je veliki broj učesnika korisnost treninga smatrao vrlo visokom. Preciznije, 77% njih je reklo da ga smatraju vrlo korisnim, 21% je navelo da je koristan, a 2% je pripalo onima koji su korisnost treninga označili ograničenom.

8. Naznake učesnika na upit da li bi prisustvovali dodatnom višednevnom treningu u Upravljanju projektom i pripremi EU aplikacija

☐ Da	97
☐ Nisam siguran/na	1
☐ Ne	1

Grafikon 7. Spremnost na dodatnu edukaciju

Na pitanje učesnicima da li bi prisustvovali dodatnom višednevnom treningu u *Upravljanju projektom i pripremi EU aplikacija* gotovo potpuna većina učesnika, 98%, je izjavila da bi poduzeli takvu inicijativu, dok 1% učesnika nije siguran. Procenat od 1% pripada onim učesnicima koji ne bi prisustvovali ovakvoj vrsti treninga.

Izuzetno visok nivo iskazanih potreba za obukom u ovoj oblasti ukazuje na prostor za djelovanje prema OCD i u naredom periodu.

9. Ocjena postignuća treninga u odnosu na postavljene očekivane rezultate

	Vrlo zadovoljan	Zadovoljan	Nisam siguran	Vrlo malo
...usvojili dodatna znanja o fazama projektnog ciklusa	67	32	0	0
... unaprijedili razumijevanje standardne EU aplikacije	59	39	1	0
...usvojili dodatna znanja i vještine neophodne za razumjevanja i pripremu matrice logičkog radnog okvira	68	30	1	0
...ovladali novim znanjima i vještinama za kompletiranje forme budžeta u EU aplikaciji	60	35	4	0

Uvidom u ocjene postignuća prema mišljenju učesnika uočljivo je da je dominantan procenat 96 %-100% u spektru onih koji su u značajnoj mjeri zadovoljni i zadovoljni postignućima treninga. Ovaj pokazatelj ukazuje na činjenicu da je obukom odgovoreno na postavljene ciljeve, očekivanja i potreba učesnika.

3. PRIMJERI ILUSTRATIVNIH IZJAVE UČESNIKA OBUKE

Pored kvantitativnih pokazatelja i ocjena od strane učesnika koje su u zbirnim evaluacijama sa pet treninga predstavljene u cijelosti (Prilog 2 Izvještaja) neke od karakterističnih i ilustrativnih izjava učesnika predstavljamo u nastavku:

- „Iskustvo i informacije koje smo dobili ovdje, možemo primjeniti i iskoristiti na generalne pripreme aplikacije za dobivanje sredstava. Mi koji smo se već susretali sa pisanjem projekata, upravljanjem projektnim ciklusom, svakako da nam je sada sve jasnije. Logička matrica je bila od velike koristi. Znam kako korigovati budžet što je najkorisnija stvar, jer sada znam šta i gdje sam ranije radila pogrešno“.
- „Praktični primjeri i vaše dragocjeno iskustvo će nam pomoći da slijedimo logiku pripreme projektne aplikacije na način kako ste nam vi predočili“.
- „Hvala na spremnosti i vremenu koji ste posvetili našim pitanjima i davanju konkretnih odgovora. Posebno će nam biti od pomoći konkretan primjer jednog od vaših projekata, Logička matrica i budžet projekta koji smo koristili tokom praktičnog rada“.
- „Ovdje su se i dodatno i ispočetka mogle naučiti mnoge stvari. Bili ste vrlo jasni i konkretni. Iz vaših iskustava i saznanja se mogla dobiti slika o cijelom procesu. Pokazali da ovo nije nedostižno. Ne nužno krenuti sa EU donatorima, nego sa manjeg nivoa, lokalnog, ali ovaj princip primjenjivati jer je veoma dobar. Sve ovo je vrlo upotrebljivo“.
- „Sve pohvale za organizaciju, sviđa mi se pristup na treningu. Vaše prezentacije će nam biti interno od koristi, ali zaista je kvalitetan materijal koji će se moći praktično primjeniti. Dosta smo savjeta dobili i to nam zaista koristi“.

4. FOTOGRAFIJE SA OBUKE

Trening u Istočnom Sarajevu

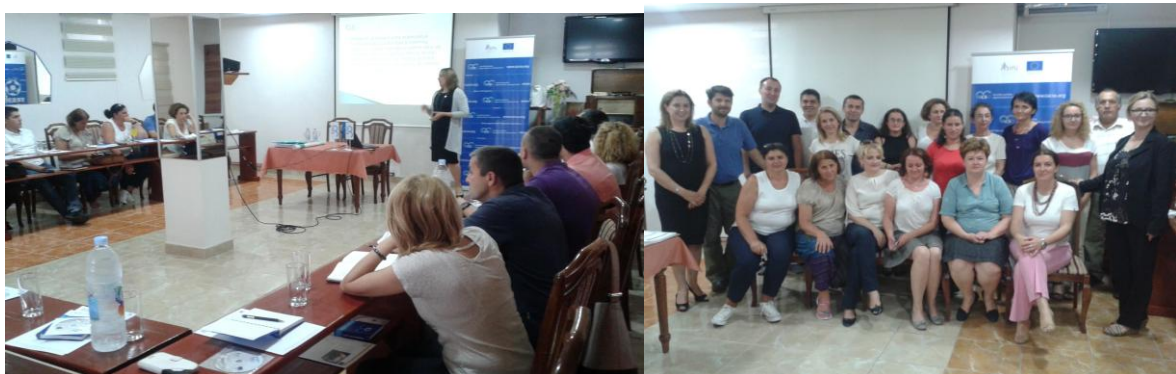
Trening u Lukavcu

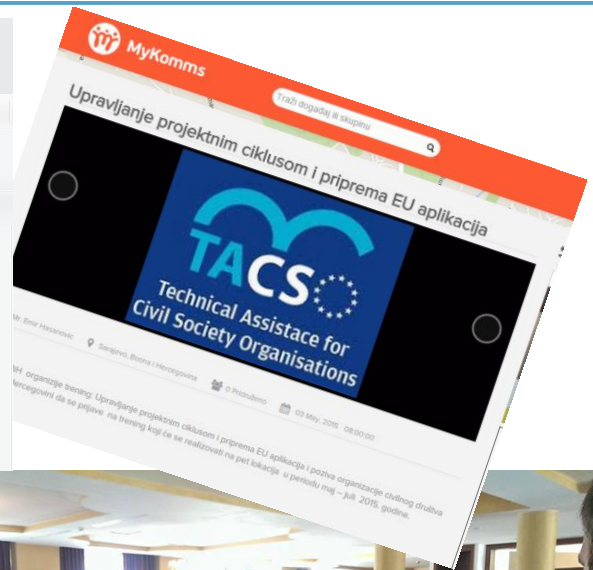
Trening u Kotor Varoši

Trening u Cazinu

Trening u Orašju

BIHAĆ: TACSO BiH i TACSO VESTA organizuju trening „Upravljanje projektnim ciklusom i priprema EU aplikacija“

Autor: **Halil D.** 25.06.2015 11:16 - 0 USK - [Komentari](#)

Tehnička asistencija organizacijama civilnog društva - TACSO 2, projekat Evropske Unije u saradnji sa TACSO VESTA organizuje obuku o temi „Upravljanje projektnim ciklusom i priprema EU aplikacija“ - za 24...

Press clipping je predstavljen kao prilog 3 ovom Izvještaju. Prilog o održavanju treningu, kao i saopštenje za javnost je objavilo nekoliko televizijskih kuća, lokalnih radio stanica, lokalnih i regionalnih portala. Ukupno 16 objava su predstavljene u *Press clipping* Izvještaju.

6. PRILOZI

- Agenda treninga
- Pojedinačni evaluacijski izvještaji sa 5 (pet) obuka
- Press clipping izvještaj